

Tilmeld dig Turistmonitors daglige nyhedsbrev her

PR-foto: Katharina Fossgreen

Dark Sky Park Bulbjerg strækker sig over 12,5 kvadratkilometer fra Ellidsbølvej over Troldesting og Bulbjerg til fiskerlejet Lild Strand og videre derfra ud i klitheden mod vest til Flommaens Bakke.

Stillekupeen på den jyske vestkyst: Ægtepar havde en mørk drøm – nu har de skabt et storslået turismefænomen

Lokale ildsjæle har indsamlet mere end ni millioner kroner og skabt et mekka for den stille turisme med blandt andet en certificering af området ved Bulbjerg på den jyske vestkyst som Dark Sky Park.

NYHEDER 11. APR. 2024 KL. 06.55

GRY KOEFOED
Journalist

LÆS ARTIKLEN SENERE

AUTOMATISK OPLÆSNING

I et nordjysk kystområde, nærmere bestemt i Lild Strand, har ægteparret Anne-Mette Kristensen og Bjarne Sørensen formået at skabe en af Danmarks mest bemærkelsesværdige turismefænomener – en Dark Sky Park.

Trods fuldtidsjob, børn og børnebørn har de været med til at udvikle en omfattende masterplan for området ved Bulbjerg i Nordjylland, søgt fonde og gennemført certificeringen af Bulbjerg som et sted med dybt nattemørke og storslået stjernehimmel.

»Nogen spiller golf – vores interesse er at udvikle området heroppe ud fra den masterplan for området, vi selv har været med til at lave med udgangspunkt i en række udviklingsværksteder, der blev afholdt med deltagelse af fastboende og sommerhusejere,« siger Anne-Mette Kristensen.

Annonce

Rekruttering med præcision

Stil skarpt på den rette kandidat

medier

Annonce

SENESTE NYT

Ny museumsreform lagt frem: Velbesøgte attraktioner bliver belønnet

27 MINUTTER SIDEN |

»Et stærkt formandskab«: Hoteldirektør er ny næstformand i Danske Conferencecentre

16 TIMER SIDEN |

Hoteller står til at tabe pusten: Brancheforening varsler tilbagegang i marts

17 TIMER SIDEN |

Wellness-attraktion dømt ulovlig: Nu skal kommunalt kurbad sælges eller bortforpagtes

17 TIMER SIDEN |

Restaurant og campingplads får nyt liv: Unge iværksættere investerer millioner i Arrild

18 TIMER SIDEN |

Announce

Kort over lysforurening taget 16. januar 2023.

Det var inspiration fra Dark Sky Park Møn, der blev certificeret tilbage i 2017, der først vakte deres interesse.

»Da vi så det, tænkte vi, at vi har Danmarks dybeste nattemørke her, fordi der både er hav og fjord, og der er ikke særlig meget glow fra de omkringliggende steder,« siger Anne-Mette Kristensen.

Sammen tog de initiativ til projektet med det formål at skabe et attraktivt mål for turister og øge aktiviteten i området.

»Det har betydet meget for Møn med certificeringen. De har Camønoen, Møns Klint og Dark Sky, og det er ikke længe siden, at de var det den mest googledede destination i Danmark. Så det har virkelig betydet noget for dem,« siger Anne-Mette Kristensen.

Dark Sky International er en nonprofit-organisation, der skaber opmærksomhed om den passende brug af lys og bedre beskyttelse af naturligt mørke til gavn for naturen og menneskers sundhed.

Mål, der ifølge Anne-Mette Kristensen går hånd i hånd med områdets udviklingsplaner.

»Lild Strand ved enden af Danmarks længste uberørte kyststrækning er en enklave af ro og uforstyrret natur på vestkysten af Jylland,« forklarer hun.

Fællesskab som drivkraft

Dark Sky Park Bulbjerg strækker sig over 12,5 kvadratkilometer fra Ellidsbølvej over Troldesting og Bulbjerg til fiskerlejet Lild Strand og videre derfra ud i klitheden mod vest til Flommaens Bakke. Når et område opnår særlig status for sit nattemørke, er det fordi, mørket er en sjældenhed i en moderne verden.

Announce

Kort over Dark Sky Park Bulbjerg.

Ægteparret, der til daglig bor i Aalborg, har sommerhus i Lild Strand og har valgt at investere så meget af deres fritid i netop det lokalområde på grund af stedets helt særlige fællesskab og smukke natur.

»Vi har et fantastisk fællesskab herude, og vi arbejder sammen om at beskytte vores område og samtidig skabe en udvikling,« siger Anne-Mette Kristensen.

»Der er cirka 30 fastboende og 180 sommerhusejer, og vi arbejder sammen om at beskytte stedet og samtidig skabe en udvikling, så det ikke bliver afvikling.«

Med fællesskabet som den store drivkraft har fastboende og sommerhusejere udformet 'Masterplan Lild Strand 2018-2025', hvis overordnede målsætning er at tiltrække fast bosætning til Lild Strand, fremme en behersket udvikling af den stille/lille turisme i Lild Strand og understøtte erhvervsudvikling og bosætning på Hannæs generelt.

»Vi ligger for enden af Danmarks længste ubebyggede kyststrækning. Så det er et lidt særligt sted her, som man ikke rigtig finder andre steder – ikke på Vestkysten i hvert fald,« siger Anne-Mette Kristensen.

PRfoto: Paul Erik Fabricius

I masteplanen beskriver de Lild Strand som »stillekupeen på den jyske vestkyst«.

»Der er ikke nogen forretninger udover et røgeri og byen ligger for enden af en fem kilometer lang blind vej, så man kommer ikke herud, medmindre man har et ærinde.«

Udover at blive certificeret som Dark Sky Park Bulbjerg – som nu er opnået – er masterplanens andet rammeprojekt at få området optaget i Nationalpark Thy.

omkring Lild Strand har været en vigtig motivationsfaktor for det store arbejde, Anne-Mette Kristensen og Bjarne Sørensen har lagt i det frivillige arbejde.

Announce

»Vi ønsker at tiltrække fast bosættelse og udvikle stille turisme på naturens præmisser, og Dark Sky-certificeringen var en naturlig del af vores vision,« siger Anne-Mette Kristensen.

Den daværende turistchef syntes, det var en god idé med en Dark Sky park. Det samme gjorde den daværende skovrider og Naturstyrelsen Thy, men de havde ikke nogen ressourcer at lægge i det.

Men ægteparret fik godkendt deres forslag – også kommunalt – og der startede arbejdet med at få certificeringen i hus.

»For at dokumentere, at natmørket er dybt, skal man lave lysmålinger – det er noget, der hedder Sky Quality Meter, man bruger til det, og dem skal man lave løbende i en længere periode,« siger Anne-Mette Kristensen.

At få de rette lysmålinger i hus viste sig at være en mere end udfordrende opgave i Danmark, fordi vi har lyse nætter fem måneder om året, og der kun kan foretages lysmåling ved nymåne, og der skal være skyfrit. Nymåne har vi 13 gange om året, minus de fem, hvor der er lyse nætter. Og så må der ikke være sne, fordi det lyser.

»Man skal jo så ud om natten, og vi bor i Aalborg, og hvis ikke nymånen var i weekenden, skulle vi til Lild Strand og se, om det var skyfrit,« fortæller Anne-Mette Kristensen.

Men de fik gennemført lysmålinger med flotte resultater.

»Vi ligger helt oppe i toppen af skalaen.«

Ud over målinger skulle gadebelysningen også tilpasses til Dark Sky-venligt lys, der lyser nedad og i bløde farvetoner, og den dark sky-gruppe, der er dannet lokalt, skulle række ud til beboere og andre interessenter og fortælle om de skadevirkninger, der er af den lysforurening, der bliver mere og mere tiltagende.

Resultatet viste sig at være det hele værd, og Bulbjerg blev officielt certificeret som Dark Sky Park 14. december 2023.

»Det er ikke bare et certifikat, vi hænger op på væggen – det er en forpligtelse til at beskytte nattemørket og fortsætte med at skabe en oplevelse af dybt nattemørke og en imponerende stjernehimmel,« siger Anne-Mette Kristensen.

Godt for skuldærsæsonen

Hos Destination Nordvestkysten er de ifølge initiativtagerne også meget begejstrede for konceptet og tiltaget med Dark Sky Park.

»De er specielt glade for, at man med certificeringen begynder at udvikle på skuldærsæsonen og gør den attraktiv ved at lave aktiviteter, som gør noget for

Anne-Mette Kristensen supplerer:

Announce

»Man siger, at der på verdensplan er en støt stigende interesse for astroturisme, og det er blevet en luksusting at se stjerner. 80 procent af Europas befolkning kan ikke se Mælkevejen, og derfor er det en kæmpe oplevelse at komme ud og se sådan en himmel, som vi har her.«

Anne-Mette Kristensen og Bjarne Sørensen forventer også, at den nye certificering vil være en fordel for den lokale sommerhusudlejning. For hvis man som turist ønsker at opleve den fantastiske nattehimmel, er det ikke nok med bare en enkelt overnatning, hvis man vil være sikker på, at få den set.

Astronomkompetencer

En af dem, der har hjulpet dark sky-gruppen på vejen er astronom Ole J. Knudsen fra Aarhus Universitet, og han er med egne ord »dybt imponeret« over Anne-Mette Kristensen og Bjarne Sørensens arbejde.

»Men det er sådan, det foregår, når noget nyt skal sættes i gang. Det er lokale ildsjæle, som vil gøre noget for deres lokalområde, og ligesom på Anholt og Møn har man også ved Bulbjerg oplevet det at kunne gå ud og se stjernehimlen som noget unikt, som de gerne vil dele med andre,« siger Ole J. Knudsen.

Med certificeringen følger også et ansvar for dels at lave årlige lysmålinger samt at afholde oplysende arrangementer om mørket for offentligheden.

Det arbejde kræver såkaldte Dark Sky guider, og dem uddanner Ole J. Knudsen.

»Jeg underviser dem i at kunne finde rundt på nattehimlen, alle de der helt grundlæggende ting, som ikke er med i vores folkeskoleundervisning længere,« siger Ole J. Knudsen.

Kursus for dark sky-guider i august-september 2023: Øverst fra venstre Malthe Lehrmann (Naturstyrelsen Thy), Chris Krogh, Birte Sivebæk, Ole J. Knudsen (AU), Thorkild Møller (med globus) Nederst fra venstre Susanne Fossgreen, Bjarne Sørensen, Anne-Mette Kristensen og Trine Eriksen. På fotoet mangler gruppedlemmerne Søren Risborg og Lars Lundgaard.

lidt nemmere måde, når man står ude i mørket og kun har sine hænder til hjælp.

Annonce

»Jeg lærer dem at finde verdenshjørnerne, nordstjernen og Karlsvognen, og ud fra dem at kunne komme videre til de andre af årstidens stjernebilleder, og at skelne stjerner og planeter fra hinanden.«

Hvordan gør man det?

»Du begynder ved at lære stjernebillederne at kende, og når der så er en stjerne for meget i den ene retning, som er forholdsvist klar, så er det nok en planet,« siger Ole Knudsen.

Han er også i gang med at hjælpe Anholt og Samsø i deres bestræbelser på at blive certificerede Dark Sky parks.

»På Aarhus Universitet, hvor jeg arbejder, vil vi gerne støtte aktiviteterne for at få så gode muligheder for, at man kan se stjerner, som overhovedet muligt.«

Årsagen til det er, at de ser det som et rekrutteringsværktøj til studierne.

»Med den her certificering kan unge mennesker også få en glæde af at se på stjernehimmelen, ligesom mange af os, som er astronomer, har haft,« siger Ole J. Knudsen.

Finansiering

Selvom projektet har krævet en betydelig indsats, ser ægteparret det ikke som et økonomisk foretagende men derimod som en måde at bidrage til lokalsamfundet og naturen på.

Anne-Mette Kristensen og Bjarne Sørensen har udover Dark Sky certificeringen også været en drivkraft bag flere andre projekter i området, naturgenopretning af dele af Lild Strandkær og anlæg af kystterrasser på landingspladsen.

»Vi har skaffet midler fra fonde og støtteordninger til at finansiere vores projekter,« siger Bjarne Sørensen.

»Det har været en kamp, men det har været det hele værd.«

Indtil nu har ildsjæle i Lild Strand hentet 9,1 millioner kroner til området fra forskellige fonde til blandt andet Kreativitetshuset i Lild Strand og kystterrasser, som Realdania støttede begge projekter med en million kroner. I 2016 gav A.P. Møller Fonden to millioner kroner til renovering af bygninger på landingspladsen.

Kæmpe møller truer

Selvom parret sammen med andre lokale kræfter har opnået meget, er der stadig udfordringer forude, særligt i forbindelse med deres ønsket om at blive optaget som en del af Nationalpark Thy – et ønske, som nationalparken også gerne så realiseret, men som mølleplaner kan sætte en kæp i hjulet på.

findes i Østerild i Thy, hvilket vil betyde, at det fremover også vil blive hjemsted for op til 450 meter høje vindmøller.

Annonce

»Vi kæmper for at beskytte vores område mod denne trussel,« siger Anne-Mette Kristensen.

»Vi håber, at vores indsats vil fortsætte med at tiltrække turister og skabe bevidsthed om vigtigheden af at bevare vores naturlige arv.«

Både hun og Bjarne Sørensen mener, at opsætningen vil få ødelæggende konsekvenser for natur og lokalbefolkning, blandt andet fordi det ifølge dem vil medføre ekspropriering af op mod 200 borgere.

»Det vil have voldsomme følger for lokalområdet med skolelukninger og butiksdød. Området er ikke så tæt befolket, så det kan ikke bære, at 200 mennesker forsvinder,« siger Anne-Mette Kristensen.

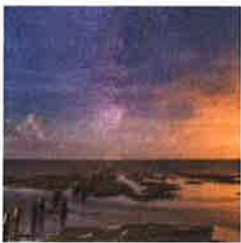
Lokalområdet venter nu på en miljø- og habitatkonsekvensvurdering, der i løbet af et år eller to vil afgøre, hvorvidt Testcenteret i Østerild skal udvides til at huse kæmpe vindmøller.

Det er endnu også uklart, hvorvidt de store møller vil kunne true Dark Sky Park certificeringen, men håbet er, at de fem kilometer, der vil være mellem den enestående nattehimmel og vindmøllernes lys vil være nok til at bevare den mørke park.

INGEN HAR KOMMENTERET ENDNU

GIV ARTIKLEN VIDERE

Som abonnent kan du ubegrænset dele artikler med dine kollegaer og samarbejdspartnere.

REDAKTIONEN ANBEFALER

Turistmagnet: Nationalpark Vadehavet har fået sin første Dark Sky Park

NYHEDER | [🔖](#)

TIP OS!

Har du en god idé til en historie, som Turistmonitor bør skrive om, så skriv til redaktion@turistmonitor.dk.

LÆS MERE